

ter Italijo. V Romuniji se je čez noč spremenil režim. Kralj Karel je pobegnil v Španijo. V Romuniji je zavlada Nemčiji in Italiji naklonjeni general Antonescu z Železno gardo. Nemške čete so zasedle romunske petrolejske vrelce in nemški častniki in podčastniki so prevzeli preosnovno 700.000 mož broječe romunske vojske.

Z opisanim korakom se je približala Nemčija Črnemu morju in Dardanelam ter ogrožala angleški petrolej, ki teče po ceveh iz osrednje Azije v pristanišča vzhodnega dela Sredozemskega morja. Ta petrolej preskrbuje vso angleško sredozemsko mornarico ter letalstvo. V azijskim petrolejem pa je iz vzhodne strani Z nevarnosti že tudi Egipt z angleškim Sueskim prekopom.

Stališče Rusije, Turčije in Grčije

Radi nastopa Nemčije v Romuniji so prizadele koristi sovjetske Rusije, Turčije in Grčije, katerih slednji sta prijateljici Anglije.

Sovjetska Rusija še vedno molči. Slišijo se govornice o pogajanjih sovjetske vlade na več strani. Toda zaenkrat ima vso verjetnost samo naziranje, da sovjeti v vojno ne bodo šli, da pa čakajo, na kateri strani bi mogli odnesti kakšen plen, če bi se stvari zamotale. Dve žrtvi sta ji sedaj najbližji: Turčija in Kitajska. Del slednje ji ponuja Japonska kot nagradu za prijateljstvo, del prve bi dobila s pomočjo novega sporazuma z velisilama osišča (Nemčije in Italije). Sovjeti bodo po vsej verjetnosti čakali na — plen. V tem obstoja vsa »tajinstvenost« njihove politike. Zato so na tisti strani, ki ima kaj dati.

Turčija izjavlja, da se bo branila in nastopila z dva milijona močno armado, če bi se kdor koli lotil njene posesti.

Prav tako je poudarjala Grčija svojo strogo nepristranost, a obenem tudi odločno voljo za samoobrambo, dokler ni došlo 28. oktobra do spopadov z Italijo.

Nemška politika na zapadu

Trije sestanki

Ko je bil položaj vojne napetosti na vzhodu na višku, so stopili nenadoma kot posledica brennerskega sestanka v središče vseh dogodkov trije sestanki, katere je s pristankom Mussolinija organiziral nemški vodja Hitler.

V zadnjem času se je sestal Hitler s podpredsednikom francoske vlade Lavalom. Za tem je prišlo do sestanka med Hitlerjem in vladarjem Španije, generalom Francom na francosko-španski meji. Končni sestanki se je vršil nekje pri Parizu med Hitlerjem in predsednikom francoske vlade ter vodje Francije maršalom Petainom.

Namen teh sestankov je: pridobiti Španijo in nezasedeno Francijo za sodelovanje z Nemčijo ter Italijo pri napadu na angleški imperij iz zapadne strani. Pri tem napadu bi naj šlo za pohod na Gibraltar, ki je ključ v angleških rokah do Sredozemlja in na zapadne francoske in angleške afriške kolonije.

Kratek potek razgovorov

Podpredsednik francoske vlade Laval je znan zagovornik naslonitve Francije na osišče velesil, Nemčijo in Italijo. Z Lavalom se je sestal Hitler 23. oktobra in je bil ta sestanki nekaka priprava za druga dva važna razgovora z vladarjem Španije generalom Francom in s francoskim maršalom Petainom.

S sestanka s Hitlerjem se je vrnil Laval na sedež francoske vlade v Vichy z nemškimi predlogi, ki so pa ostali do danes tajnost.

Razgovoru Hitlerja z Lavalom je sledil sestanki Hitler-Franco. Hitler se je pripeljal 23. oktobra s posebnim vlakom na francosko-špansko mejo. Kmalu nato je prispel tudi vlak s Francom. Hitler je poleg proge čakal na prihod šefa španske vlade in ga pristrčno pozdravil, ko je stopil iz vlaka v spremstvu zunanjege ministra Serrana Sunerja. V Hitlerjevem spremstvu so bili zunanji minister Ribbentrop,

vrhovni poveljnik maršal Brauchitsch in šef nemškega generalnega štaba maršal Keitel.

Maršal Petain je 24. oktobra zjutraj odpotoval v spremstvu podpredsednika vlade Laval in pravosodnega ministra v Pariz. Sprejel ga je na nekem kraju v zasedeni Franciji Hitler. Petain je bil od strani Nemcev deležen vojaškega sprejema. Razgovoru je prisostvoval tudi nemški zunanji minister Ribbentrop.

Po teh razgovorih se je vrnil Petain v Vichy, kjer je poročal francoski vladi o nemških predlogih in zahtevah.

Domnevani mirovni pogoji med Francijo — Nemčijo in Italijo

Francoska vlada je sprejela v načelu nemške predloge za sodelovanje z Nemčijo in za sklenitev miru med obema velesilama. Na kaj se sporazum nanaša, še ni znano. V Ameriki so mnjenja, da Francija ne bo izročila svoje vojne mornarice, niti ne bo stopila v vojno proti Angliji in da tega Nemčija niti ne zahteva. Prepuščenost francoskih pomorskih in letalskih oporišč pa se potrjuje od vseh strani. Maršal Petain je načelno pristal na odstop Alzacije Nemčiji ter Nice Italiji, kakor tudi na odstop nekaterih francoskih kolonij. Izpuščenih bo nekako dva milijona francoskih vojnih ujetnikov in dovoljen bo francoski prehod do francoskega obmorskega mesta Bordoja, zasedeno področje pa bo zmanjšano na najmanjšo potrebo.

Slična pogajanja kakor med Nemčijo in Francijo bodo sledila tudi med Francijo in Italijo.

Anglija in Amerika

Londonško tolmačenje Hitlerjevih sestankov

Glede zgoraj opisanih Hitlerjevih razgovorov pravijo v Londonu, da pomenijo novo nemško mirovno ofenzivo, ki bo prišla bodisi sama, bodisi s pritiskom grožnje novih velikih nemško-italijanskih napadov. Osnova Hitlerjevega načrta je osredotočena v napadu na Veliko

Britanijo s kopnega in z morja. Ta napad bi naj ne bil izvršen samo na britansko otočje, ampak na celotni angleški imperij naenkrat.

Kaj razglašajo o Hitlerjevih razgovorih iz Amerike?

Ameriška poročila pravijo, da bo Nemčija, če ji uspe ustvaritev zveze med Nemčijo, Italijo, Francijo in Španijo, podvzela še pred predsedniškimi volitvami v Ameriki 4. novembra mirovno ofenzivo. Nekatera poročila zatrjujejo, da naj bi bil potem celo predse "niku Rooseveltu stavljen predlog, da posreduje pri Angliji za sklenitev miru. Če bi Roosevelt predlog odklonil, bi se po mnenju nemških politikov izpostavil nevarnosti, da bi ga smatrali v Ameriki za vojnega hujskača. Taka mirovna ofenziva naj bi imela predvsem namen, da odtuji Zedinjene države od Anglije in Anglijo na ta način osami.

Angleški in ameriški koraki

Spričo tega velikega političnega in vojaškega obkoljevalnega poskusa v Sredozemlju ni znano, kakšne protipotenze namerava Anglija. Vojni minister Anglije Eden se nahaja osebno v Egiptu. Predsednik vlade Churchill je imel po radiu nagovor na Francoze, v katerem jih je rotil, naj se ne vdajo pritisku, da bi proti svojemu angleškemu zavezniku pomagali nasprotnikom (Nemčiji in Italiji).

Amerika je razglasila, da bi morala v primeru, da gre Francija z velesilama osišča, zasedeti francoske posesti v območju obeh Amerik (Severne in Južne) in ne bo poslala v Francijo več nobenega živeža.

Najdalj pa je šel francoski general De Gaulle, ki je v nedeljo opoldne razglasil po radiu iz belgijskega Konga v Afriki, da sedanja francoska vlada v Vichyju ni več zakonita francoska vlada, pač pa je sebe proglasil za edinega francoskega zakonodajalca in odgovornega za usodo Francije. Kakšen uspeh bo to rodilo in katere francoske kolonije bodo sledile temu pozivu, se bo šele videlo v prihodnjih dneh.

Letalska nesreča s sedmimi smrtnimi žrtvami

Dne 22. oktobra kmalu po tretji uri popoldne je zadela naše civilno letalstvo četrta velika nesreča, ki je zahtevala sedem smrtnih žrtev.

Potniško letalo je odložilo na poti iz Beograda proti Zagrebu v Borovu (tam so velike Batove tvornice za čevlje) dva popotnika, naložilo dva nova ter je nato odletelo dalje, da bi doseglo Zagreb. Tri kilometre od Borova je odpovedal iz neznanega vzroka motor in letalo je treščilo v nekaj trenutkih na tla.

Vsi, kateri so videli nesrečo, in reševalna skupina tovarne Bata so se zbrali na njivi, na kateri je ležalo razpolovljeno letalo. Sprednji del je bil že večinoma zgorel, zadnji pa je ostal še precej ohranjen. Kakih 10 m naokrog so ležali popotniki in posadka.

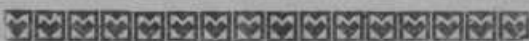
V letalu je bilo deset popotnikov in trije večje posadke. Nesreča je zahtevala sedem smrtnih žrtev in med temi je tudi prometni pilot Otmar Krepl iz Dobrne pri Celju, kjer se je rodil leta 1905.

Pri življenju ostali popotniki, katerih je šest, pripovedujejo, da se je letalo, kakor hitro je strmoglavilo na zemljo, prelomilo in je izbruhnil požar. Popotniki so bili v aluminijastem trupu letala in so brez moči gledali, kako se oprijemlje ogenj vedno, bolj in bolj tudi tega dela. Edini izmed šestorice rešenih, ki si je sam na nepojasnjen način pomagal iz trupa, je Henrik Gerwick, svetnik poštne ministva iz Berlina. Ostale so izvlekli izpod ruševin na pomoč prihiteli in so jih oteli grozne smrti, čeprav je eksplodiral bencin.

Rešeni popotniki so šele pozneje zvedeli, da so jim rešili življenje kmetje s sosodnih njiv, ki so prvi prihiteli na pomoč in so preprečili z

vso naglico, da niso pri življenju ostali popotniki živi zgoreli. Požrtvovalni kmečki reševalci so se porazgubili po izkazani pomoči po poljih tako naglo, da se jim rešeni popotniki niso utegnili osebno zahvaliti.

Komisija, katera je pregledala vzroke nesreče, je ugotovila, da se je tudi posadka letala obnašala v trenutku nesreče junaško in požrtvovalno. Ko je bila nesreča že neizogibna, pilota nikakor nista izgubila duhaprisotnosti, ampak sta storila vse ter žrtvovala celo lastno življenje, da sta otela kabino s popotniki. To jima je delno tudi uspelo, ker so med popotniki tudi štiri smrtne žrtve.

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red

veljaven od 6. oktobra 1940

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor - Ptuj

